

صنعت فولاد در بزنگاه
مواجهه با تهدیدهای
بزرگ و بهره برداری از
فرصت های مغفول مانده

همایش تاب آوری صنعت فولاد

مجتمع فولاد خراسان

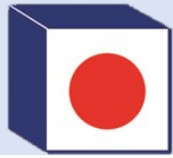
پیشگفتار

صنعت عظیم فولاد با احتساب زنجیره بالادستی و پایین دستی خود، جدا از نگاه کسب و کار انتفاعی، یکی از موتورهای پیشران اقتصاد صنعتی کشور بوده اما در دوره کنونی به علل مختلف و از زوایای مختلف مورد اجحاف واقع شده است. اسم رمز گذار از بحران های فعلی را می توان در یک عبارت خلاصه نمود "**تاب آوری**"

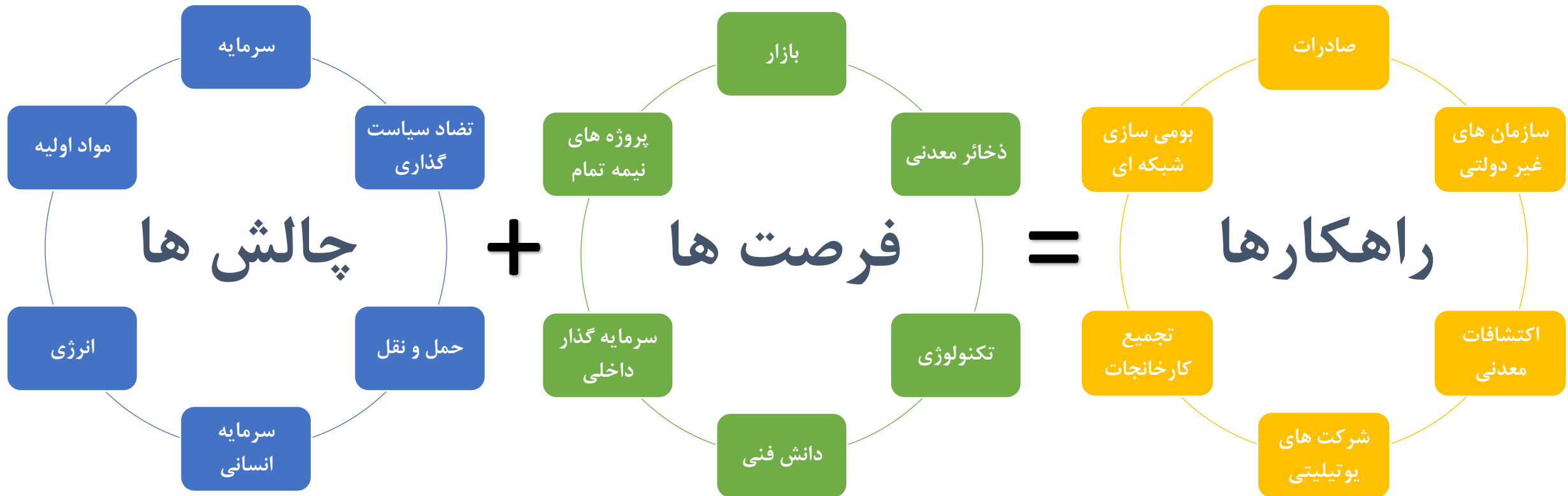
۱ چالش های صنعت

۲ فرصت های پیش رو

۳ راهکارهای تاب آوری

منطق کلی مواجهه با مساله

منابع مالی
(سرمایه)

M

Money

تضاد در
سیاست
گذاری ها

O

Opposit
Policies

حمل و نقل

T

Transport

سرمایه های
انسانی

H

Human
Capital

انرژی

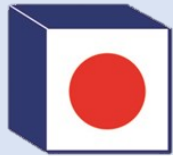
E

Energy

مواد اولیه

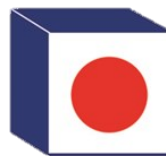
R

Raw
Material

عمده پیشرفت ها از بستر چالش ها متولد شده اند

می توان با نگاه تعالی جویانه، فرصت های تبدیل چالش ها به موفقیت ها را کشف کرد

- ✓ هزینه بالای تامین مالی از محل بدهی
- ✓ تزریق بسیار دشوار منابع ارزی صندوق توسعه ملی به پروژه های ارزی
- ✓ محدودیت در تامین مالی سرمایه در گردش
- ✓ افزایش فراوان سطح ریسک سرمایه گذاری در صنعت فولاد
- ✓ کاهش نرخ سرمایه گذاری مجدد سهامداران نهادی در شرکت ها
- ✓ محدودیت در تامین مالی طرح های توسعه
- ✓ عدم ابزارسازی مناسب در بازار سرمایه جهت جذب سرمایه مورد نیاز
- ✓ عدم امکان استفاده از بانک ها و سرمایه گذاران خارجی
- ✓ دشواری و هزینه بالای نقل و انتقال پول بدلیل تحریم ها

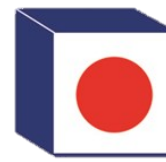

- ✓ تشویق به سیاست صادرات محوری و در عین حال وضع عوارض
- ✓ حمایت از تولید و در عین حال شدت نرخ گذاری دستوری
- ✓ عدم سیاستگذاری تسهیلی در مسیر توسعه حوزه معادن
- ✓ وجود بخشنامه ها و دستورالعمل های متضاد و ضد تولید و توسعه
- ✓ طولانی و طاقت فرسا بودن اخذ مجوزهای توسعه - در حوزه محیط زیست
- ✓ بخشنامه های صادراتی روزانه و خلاف جهت با رسالت صادرات و ارزآوری
- ✓ تشویق به توسعه ظرفیت و در عین حال اولویت در قطع برق و گاز و عدم رعایت تعهدات نیروگاه ها
- ✓ تصویب بخشنامه های ضد تولید در سال رونق و رشد تولید

O
Opposit
Policies

تضاد در سیاست گذاری ها

T

Transport

حمل و نقل

✓ عدم توسعه خطوط ریلی کشور و تلاقی با خطوط مسافری که باعث کاهش

سرعت حمل و نقل ریلی و غیر اقتصادی بودن آن شده است

✓ هزینه بالای حمل و نقل در مقایسه با قیمت کالا

✓ کمبود ناوگان ریلی حمل و نقل

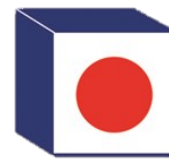
✓ عدم توسعه زیرساخت های بندر جهت تخلیه و بارگیری مکانیزه در اسکله

✓ عدم یکپارچگی در سیستم حمل و نقل جاده ای و رقابت ناسالم

✓ بالا رفتن هزینه های حمل و نقل جاده ای بر اساس ضوابط دست و پا گیر

سازمان راهداری

✓ آمدن نسل جدید با تفکر جدید و مشکلات جذب و نگهداشت بواسطه

تعهد سازمانی پایین

✓ حرکت نیروی انسانی از بخش دولتی به بخش خصوصی یا مهاجرت بدلیل

پایین بودن پرداخت در بخش دولتی

✓ کم‌رنگ شدن امنیت و سلامت روانی کارکنان بدلیل مشکلات اقتصادی

کارکنان و تاثیر آن بر بهره‌بری و همچنین حوادث کاری

✓ توجه کمتر به آموزش و یادگیری در نسل جدید

✓ سهم هزینه‌های نیروی انسانی از بهای تمام شده

H

Human
Capital

سرمایه‌های انسانی

E

Energy

انرژی

✓ محدودیت برق و گاز در فصول تابستان و زمستان

✓ ریسک مدل قیمت گذاری گاز خوراک واحدهای احیای آهن اسفنجی

✓ مکلف کردن شرکت ها به توسعه زیرساخت های انرژی با اختصاص سهم

بالای منابع مالی بجای توسعه طرح های شرکت

✓ فشار بر مصرف آب صنعت و عدم توجه به اصلاح مصرف کشاورزی

✓ توجه شرکت ها به پساب بعنوان راهکار تامین آب با سرمایه گذاری بالا

✓ خسارات بالا بواسطه هزینه های تعمیرات و نگهداری ناشی از توقفات

✓ بهم ریختن بالانس زنجیره تولید در فصول قطعی برق و گاز

R
Raw
Material

مواد اولیه

✓ عدم توجه کافی به اکتشافات در حوزه معادن

✓ کاهش ذخائر معدنی و چالش جدی برای بقای ظرفیت اجرا شده

✓ ایجاد بسته تکنولوژی یکدست بر مبنای سنگ آهن مگنتیک و توجه کم به

بهره برداری از سنگ آهن هماتیت

✓ توسعه بالا به پایین و پایین به بالا در زنجیره های معدنی و فولادی بدون

لحاظ نمودن لزوم بالانس ظرفیت در کشور

✓ استفاده از ذخائر متعدد کوچک که بر کیفیت مواد اولیه ورودی اثر میگذارد

بازار

M

Market

ذخائر
معدنی
(آنومالی ها)

A

Anomalies
(minerals)

تکنولوژی

T

Technology

دانش فنی

K

Know How

سرمایه
گذاران
داخلی

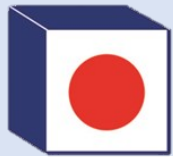
I

Investors

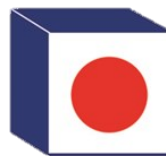
پروژه های
نیمه تمام

M

Mid-Progress
Projects

**بهره برداری از فرصت های پیش روی صنعت می تواند به
مثابه هدایتی مادرانه صنعت را در مسیر پیشرفت قرار دهد**

- ✓ رشد بازار فولاد کشور در سمت عرضه با توجه به چشم انداز آتی و فرصت اجرای برنامه های دولت جهت ایجاد تقاضای داخلی
- ✓ مزیت بازار خاور میانه برای جذب محصولات فولادی ایران
- ✓ معرفی محصولات ایران به کشورهای مختلف دنیا (چین - اروپا - ASEAN)
- ✓ فرصت قیمت های جهانی و اقتصادی بودن صادرات (مزیت ارزآوری پایدار)
- ✓ بالانس نبودن ظرفیت های تولید و فرصت صادرات همه سطوح زنجیره
- ✓ وجود شرکت های بازرگانی باتجربه در بازار کشور

✓ وجود ذخائر سنگ آهن اکتشاف نشده در کشور

✓ وجود ذخائر سنگ آهن در عمق بالا که مورد پردازش قرار نگرفته است

✓ ذخائر مغفول مانده هماتیت و فرصت سرمایه گذاری در تکنولوژی هماتیت

✓ وجود دانش بهره برداری در حوزه معدن و بالا بردن ضریب جذب آهن و

کاهش عیار باطله ها

✓ وجود باطله های تولیدی با عیار های ۵ الی ۲۵ درصد قابل توجه در کشور

✓ فعالسازی معادن کوچک توسط شرکت های بزرگ در مقیاس اقتصادی

✓ امکان واردات تجهیزات و ماشین آلات معدنی خصوصاً در حوزه استخراج

✓ امکان استفاده از ذخائر و پتانسیل های کشورهای همسایه

A

Anomalies
(minerals)

ذخائر معدنی (آنومالی ها)

✓ تکنولوژی موفق روش مغناطیسی و فلوتاسیون در تولید کنسانتره مگنتیک

✓ تکنولوژی موفق میدرکس در تولید آهن اسفنجی

✓ تکنولوژی موفق لورگی و آلیس چالمرز در تولید گندله

✓ تکنولوژی موفق تولید ذوب به روش کوره قوس الکتریکی

✓ تکنولوژی موفق در ماشین های ریخته گری Foundry Technology

✓ تکنولوژی موفق در خطوط نورد گرم و سرد

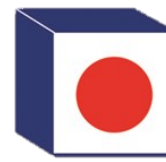
✓ تکنولوژی موفق در خطوط ورق های پوشش دار

✓ تکنولوژی موفق تولید بریکت گرم (Hbi)

✓ تکنولوژی موفق تولید آهک هیدراته با کوره های شفتی

✓ تکنولوژی های موفق در تولید میلگرد و تیرآهن و سایر محصولات طویل

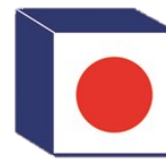
K

Know How

دانش فنی

- ✓ وجود دانش فنی طراحی و مهندسی در حوزه معدن و فولاد
- ✓ وجود دانش فنی بهره برداری در حوزه صنعت
- ✓ وجود دانش فنی در حوزه بومی سازی و ساخت قطعات داخلی
- ✓ وجود دانش فنی در حوزه تغییرات خطوط تولید و تجهیزات
- ✓ دانش فنی افزایش ظرفیت و توسعه های زیرسقف
- ✓ دانش فنی ایجاد و توسعه واحدهای جنبی، یوتیلیتی و متریال هندلینگ و ...
- ✓ دانش فنی در حوزه بازرگانی داخلی و خارجی صنعت

✓ وجود سرمایه گذاران بالقوه بخش خصوصی

✓ فرصت اوراق بهادار سازی در بستر بازار سرمایه و جذب نقدینگی خرد در

اختیار عموم مردم

✓ جذابیت بالای سرمایه گذاری ارزی با ایندکس ارزی

✓ سهولت در ایجاد شرکت های پروژه سهامی عام

✓ توسعه ابزارهای مالی بازار سرمایه

✓ بالانس نبودن ظرفیت ها (فرصت ایجاد Joint Venture)

✓ تقویت مکانیزم های بانکی مانند LC و ضمانت نامه

✓ توسعه مشوق های مالیاتی مانند معافیت های مالیاتی افزایش سرمایه

✓ سرمایه گذاری خطرپذیر در معادن و پروژه های کوچک

✓ پروژه های استخراجی معدن بدلیل نداشتن تجهیزات و ماشین آلات معدنی

✓ پروژه های تولید کنسانتره نیمه تمام و یا با ظرفیت کم بخاطر کسری سنگ

✓ پروژه های تولید گندله که بدلیل کسری کنسانتره با ظرفیت پایین تولید

میکنند یا بدلیل کمبود سرمایه نیمه تمام مانده اند

✓ پروژه های شمش که با کسری آهن اسفنجی یا سرمایه روبرو شده اند

✓ پروژه های متعدد مقاطع طویل که با کسری شمش یا سرمایه روبرو شده اند

✓ پروژه های تولید ورق که با کمبود اسلب یا سرمایه روبرو شده اند

✓ پروژه های متعدد محصولات فولادی که بدلیل فقدان ورق یا محصولات

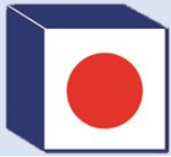
طویل با توقف روبرو شده یا کمتر از ظرفیت فعالیت می کنند.

M

Mid-Progress Projects

پروژه های نیمه تمام

صادرات

E

Export

سازمان های
غیر دولتی

N

NGOs

اکتشافات
معدنی

D

Discoveries
(mines)

شرکت های
یوتیلیتی

U

Utility
Providers

تجميع
کارخانجات

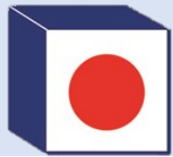
R

Restructuring
(Merges)

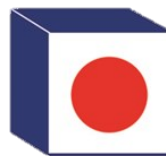
بومی سازی
شبکه ای

E

E-Localization

**و نهایتاً راهکارهای پیشرفت و تاب آوری صنعت در
مواجهه با چالش‌ها از طریق بهره‌برداری از فرصت‌ها**

E
Export

✓ تکلیف صادرات به شرکت های صنعت

✓ بازتعریف انجمن صادرکنندگان محصولات فولاد و مواد معدنی

✓ تمرکز صدور بخشنامه های مربوط به صادرات در انجمن صادرکنندگان

✓ جلوگیری از ایجاد موانع صادراتی توسط قانونگذار

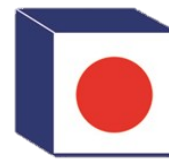
✓ تعیین نرخ معقول و رقابتی ارز برای رفع تعهد ارزی صادرکنندگان

✓ تقویت و تشویق Trader ها جهت توسعه فعالیت صادرات در بازار جدید

✓ تقویت و ایجاد مشوق های صادراتی

صادرات

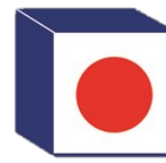

- ✓ تقویت انجمن تولیدکنندگان فولاد و سنگ آهن و تمرکز تنظیم بخشنامه ها
- ✓ بازتعریف انجمن صادرکنندگان محصولات فولاد و مواد معدنی
- ✓ ایجاد انجمن توسعه فولاد و سنگ آهن به منظور ایجاد بالانس و تنظیم نیازها و انتظارات توسعه ای صنعت صدور مجوزها و رفع موانع مربوطه
- ✓ ایجاد آکادمی منابع انسانی صنعت به منظور تربیت سرمایه انسانی کارآمد
- ✓ استفاده از ساز و کار بورس کالا جهت کشف قیمت واقعی و خروج از مکانیزم قیمتگذاری دستوری و از طرفی تشویق ارکان عرضه و تقاضا جهت مشارکت در بورس کالا و افزایش عمق بازار

N
NGOs

سازمان های غیر دولتی

✓ واگذاری معادن کوچک به شرکت های بزرگ و تصویب روش های تسهیلی

این موضوع در قالب قانون در مجلس شورای اسلامی

✓ اعطای امتیاز عملیات اکتشاف و عملیات ژئوفیزیک به بخش خصوصی و

شکست انحصار سازمان زمین شناسی در این حوزه

✓ اکتشافات گسترده در پهنه هایی که ذخائر و اندیس های معدنی در آن

شناسایی شده اند توسط شرکت های اکتشافی بزرگ

✓ ایجاد شرکت های اکتشافی و استخراجی ویژه استخراج معادن عمیق و

حرکت به معادن زیرزمینی و سرمایه گذاری تیم خارجی

✓ تجمیع پروانه های بهره برداری معادن کوچک در قالب یک معدن بزرگ به

منظور اقتصادی نمودن عملیات اکتشاف و استخراج

✓ ایجاد شرکت های یوتیلیتی در قطب های مختلف فولادی کشور به منظور

تامین آب، برق و گاز در مناطق هرمزگان، کرمان، یزد، اصفهان، خواف

✓ نگاه تخصصی به شرکت های تولید یوتیلی با تمرکز بر تامین شرکت ها

✓ تمرکز فعالیت این شرکت ها در حوزه تولید نیروگاه ، بازاریابی پساب و

تولید اکسیژن و هوای فشرده

✓ سرمایه گذاری در نصب و اجرای SNG توسط این شرکت ها برای تامین

گاز در زمستان و مدیریت کمبود گاز با سیستم هوشمند

U
Utility
Providers

شرکت های یوتیلیتی

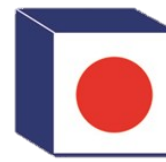

- ✓ حرکت به سمت ادغام شرکت های با سایز کوچک جهت تاب آوری بیشتر
- ✓ ادغام شرکت های معدنی بزرگ با فولادسازهای بزرگ کشور از طریق ایجاد هلدینگ با هدف تکمیل زنجیره و جلوگیری از ایجاد توسعه موازی
- ✓ ادغام کارخانجات مقاطع طویل و شمش به منظور اقتصادی کردن تولید مقاطع طویل در کشور و افزایش ظرفیت تا ظرفیت اسمی
- ✓ ادغام کارخانجات در دو بخش از زنجیره که بدلیل هزینه حمل از توجیه اقتصادی خارج شده اند. مانند واحدهای کنسانتره و گندله
- ✓ تسهیل گری در واگذاری طرح های نیمه تمام به نزدیکترین کارخانه جهت تکمیل زنجیره

R
Restructuring
(Merges)

تجمیع کارخانجات

E

E-Localization

بومی سازی شبکه ای

✓ سرمایه گذاری در بومی سازی قطعات و تجهیزات و ماشین آلات

✓ ایجاد دپارتمان های بومی سازی در هر شرکت با بودجه مشخص

✓ تاسیس شرکت های متولی شبکه سازی و بومی سازی توسط بخش خصوصی

✓ خرید امتیاز تجهیز بومی سازی شده و فروش دانش توسط این شرکت ها

✓ حرکت به سمت شرکت های صاحب تکنولوژی جهت ساخت خط تولید

✓ ایجاد شرکت های زنجیره تامین قطعات در صنعت ماننده نمونه مشابه ایجاد

شده در صنعت خودروسازی

✓ حرکت از بومی سازی شعاری به بومی سازی واقعی با ساختار سازی

چالش ها

M O T H E R

+

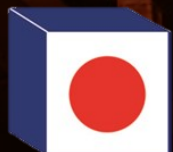
فرصت ها

M A T K I M

=

راهکارها

E N D U R E

به امید گذار پیروزمندانه از تنگناها و توسعه پایدار صنعت فولاد کشور

همایش تاب آوری صنعت فولاد